

B.A. Semester - 1 (CBCS) Examination**Jan/Feb.-2022 (NEW COURSE)****SANSKRIT: P1 BRTUHARI: NITISHATAK (FOUNDATION CLASSICAL LANGUAGE)****Time: 1:30 Hours****Marks: 42****Instructions:**

1. Figures to the right indicate marks.
2. There are five questions in the question paper.
3. Answer any three of the following questions.

- પ્રશ્ન.૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે શ્લોકોનું ભાષાંતર કરો. (૦૮)
 (A) Translate any two of the following verses:
 ૧. વિદ્યા નામ નરસ્ય રૂપમધિકં પ્રચ્છન્ન ગુપ્તં ધનં-
 વિદ્યાભોગકરી યશઃ સુખકરી વિદ્યા ગુરૂણાં ગુરૂઃ।
 વિદ્યા બન્ધુજનો વિદેશગમને વિદ્યા પરં દૈવતં,
 વિદ્યા રાજસુ પૂજિતા ન તુ ધનં વિદ્યાવિહીનઃ પશુઃ॥
 ૨. યસ્યાસ્તિ વિત્તં સ નરઃ કુલિન સ પણ્ડિતઃ સઃ શ્રુતવાન્ ગુણજ્ઞઃ।
 સ એવ વત્કા સ ચ દર્શનીયઃ સર્વે ગુણાઃ કાઞ્ચનમાશ્રયન્તે॥
 ૩. પાપાન્નિવારયતિ યોજયતે હિતાય,
 ગુહ્યં નિગૂહતિ ગુણાન્ પ્રકટીકરોતિ।
 આપદતં ચ ન જહાતિ દદાતિ કાલે,
 સન્મિત્રલક્ષણમિદં પ્રવદન્તિ સન્તાઃ॥
 ૪. નૈવાકૃતિઃ ફલતિ નૈવ કુલં ન શીલં વિદ્યાપિ નૈવ ન ચ યત્નકૃતાપિ સેવા।
 ભાગ્યાનિ પૂર્વતપસા યત્ન સંચિતાનિ કાલે ફલન્તિ પુરુષસ્ય યથૈવ વૃક્ષાઃ॥
- પ્રશ્ન.૧ (બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પંક્તિ સંસંદર્ભ સમજાવો. (૦૬)
 (B) explain with reference any two of the following.
 ૧. સર્વસ્યૌષધમસ્તિ શાસ્ત્રાભિહિતં મૂર્ક્ષસ્ય નાસ્ત્યૌષધમ્।
 ૨. વિવેકભ્રષ્ટાનાં ભવતિ વિનિપાતઃ શતમુખઃ।
 ૩. ન ચલુ વયસ્તેજસો હેતુઃ।
 ૪. ક્ષીયન્તે ચલુ ભૂષણાનિ સતતં વાગ્ભૂષણં ભૂષણમ્।
- પ્રશ્ન.૨ ભર્તૃહરિના જીવન વિશે સવિસ્તાર નોંધ લખો. (૧૪)
 Write critical note in detail on the life of ભર્તૃહરિઃ
- પ્રશ્ન.૩ મુક્તક કાવ્યના લક્ષણો આપી 'નીતિશતક' નું મુક્તક કાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)
 Evaluate 'નીતિશતક' as a 'મુક્તક કાવ્ય' giving the- characteristics of 'મુક્તક કાવ્ય'.
- પ્રશ્ન.૪ ભર્તૃહરિ નીતિશતકમાં કરેલી સજ્જનની પ્રશંસા વિશે સવિસ્તાર નોંધ લખો. (૧૪)
 Write note on નીતિશતકે સજ્જનપ્રશંસા।
- પ્રશ્ન.૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
 Write short notes on any two of the following.
 ૧. મૈત્રીનું મહત્વ (importance of friendship)
 ૨. વિદ્યાનું મહત્વ (importance of 'વિદ્યા')
 ૩. ધનનું મહત્વ (importance of wealth)
 ૪. મૂર્ખનિન્દા
